

[Knud Hertling.]

målestok. Betragtet fra den del af familien, der selv lever under fattigdommens tegn, kan familien i Danmark ligefrem synes at være meget rig, ja, så rig, at man dér, i hvert fald efter hvad en fjernsynsudsendelse fortalte for nogen tid siden, fodrer hundene med rigtig menneskemad. Sådanne forhold betragtet fra familiemedlemmer, hos hvem sult ikke er noget ukendt fænomen, må give anledning til megen eftertanke. Jeg har læst i forskellige blade, at visse dyrevenlige mennesker gerne ville starte indsamling af penge til de sultne grønlandske hunde. Jeg vil henstille til disse mennesker først og fremmest at tænke på nødlidende medmennesker i stedet for hunde.

Nu er det ganske vist sådan, at også rige mennesker virkelig kan komme ud for økonomiske problemer. Det store problem kan opstå, på hvilken måde man bedst kan anvende sin rigdom, om ikke for andet så dog for at opretholde den levestandard, man i dag har opnået. Denne problemstilling kan løses på forskellige måder. Man kan forøge familieformuen ved indskrænkning af familiemedlemmernes efterspørgsel efter forbrugsvarer gennem afgifter, tvungen opsparing, huslejerregulering, kreditstramning m. v. Sådanne restriktioner er jo blot udtryk for, at man gerne ser helhedens vel fremmet mest muligt.

Jeg vil ønske, at jeg i forbindelse med førstebehandlingen af det fremsatte forslag til finanslov for finansåret 1966-67 kunne give udtryk for ægte begejstring over, at både drifts- og anlægsbudgettet for Grønlands vedkommende udviser stigning i forhold til tidligere og nuværende finanslove. Dette kan man virkelig glæde sig over i sit stille sind, men den manglende begejstring skyldes den omstændighed, at det bevilgede beløb langt fra dækker det absolut nødvendige behov, hvis opfyldelse haster i vor fattigste del af riget. Er Danmark alligevel så fattigt, at det selv med et forventet kasseoverskud på ca. 700 mill. kr. er fuldstændig udelukket at bevilge flere penge til bekæmpelsen af den åndelige og materielle nød i Grønland?

Men de penge, vi i hvert fald er sikre på at kunne få, hvad skal de bruges til? Ja, svaret herpå kan vi se i finanslovsforslaget; der burde således ikke være nogen tvivl

her, men det er der alligevel. Der hersker nu tvivl både om intensiteten af anlægsvirksomheden og om, hvilken prioritetsorden der skal opstilles.

Embedsmænd fra ministeriet for Grønland har for nylig været i Godthåb til de såkaldte anlægsmøder, hvor også repræsentanter for Grønlands landsråd, landshøvedingembedet samt forskellige institutionsledere deltog. Ifølge meddelelser i pressen drøftede man herunder den ønskelige kapacitetsudvidelse, og det forlød fra mødet, at ministeriets departementschef, uden tvivl efter ordre fra højere sted, har foreslået, at man i en periode på 3 år skulle være lidt tilbageholdende med anlægsarbejder og i stedet koncentrere sig om udbygning af det tekniske apparat; denne udbygning skulle da kunne medføre en kapacitetsudvidelse på mindst 40 pct. Det er jo forjættende toner. Spørgsmålet bliver så bare, om der kan skaffes tilsvarende forøgelse af bevillingerne.

Der er næppe nogen, der kan være imod tanken om udbygning af det tekniske apparat med udvidelse af den tekniske kapacitet for øje. Det, der kan diskuteres, er, på hvilken måde udvidelsen kan ske. Herom kan der uden tvivl opnås enighed. Uenigheden opstår imidlertid i det øjeblik, man begynder at diskutere, på hvilke områder af byggeaktiviteten en vis retardering skal ske, mens det tekniske apparat udbygges.

Lad mig først sige et par ord om, hvilke muligheder der findes for udbygningen af det tekniske apparat. I første omgang synes der at være to muligheder. For det første en direkte udvidelse af Grønlands tekniske organisation, altså en betydelig udvidelse af et i forvejen meget stort statsapparat. For det andet kan der blive tale om at forsøge at finde frem til udvidelsesmuligheder inden for den private sektor af byggeaktiviteten både i Danmark og i Grønland.

Den første mulighed er efter min opfattelse den mindst tilrådelige; den tungt arbejdende organisation er stor nok i forvejen, og de politiske udsigter for godkendelse af denne mulighed er meget små. Den anden mulighed åbner større perspektiver, og jeg skal henstille til den højtærede minister for Grønland nøje at undersøge denne mulighed. Ikke blot tror jeg, at man kan